Bütün dünya işçileri birleşiniz !

Sayısı: 100 para

ORAK ÇEKİÇ

1 — 3 — 936

[Komünist Enternasyonalinin sesiyesi] Türkiye Komünist Partisinin Merkezî Organı

8 MART. Emekçi kadınların kurtuluşları için beynelmilel mücadele günüdür. Emekçi kadınlığın kurtuluşu işçi sınıfının kurtuluşu iledir. Türkiye işçi ve köylü kadınlığı insafsız bir soygun altında ve sefalet içindedir. İş ücretlerinde kadın erkek farkı gözetilmemelidir. Aynı işe aynı ücret. Kadınlar ağır ve gece işlerinde çalıştırılmamalıdır.

TÜRKİY EMEKÇİ KADINLIĞI NE İSTİYOR ?

8 Mart günü, bütün kapitalist dünya emekçi kadınları kurtuluşları için mücadele ederler. Lâkin cemiyetinde, şahsi mülkiyet başladığı ve peder şahi aile sistemi kurulduğundan beri, kadın erkeklerin esiri vaziyetine düşmüştür. Burjuva rejiminde de kadının esareti devam etmiş ve kadınlar bilfiil fabrikalarda çalışmak mecburiyetinde kaldıkları için bu esaret iki taraflı ve katmerli olmuştur. Bu günki burjuva cemiyeti güya kadınlarla erkekler arasında bir müsavat tanıyor. Fakat bu müsavat kuru bir sözdür. Reis erkek olduğu için aile içinde kadın erkeğin kölesidir, Evin içinde erkeğin borusu öter.

Türkiyede on sene evvel çıkarılan medenî kanun evlenme ve boşanma işlerinde kadınlara bazı haklar tanımışsa da, aile içinde erkeğin iktisadî hâkimiyeti bu hakları hiçe indirmektedir. Eski usul imam nikâhile evlenmeler, kanunen yasak olmasına rağmen, büyük şehirlerde bile sık sık rastlanan hallerdendir. Türkiyede kadın hâlâ bir mata gibi, para ile satılıyor. Babası kızını parası olan ve kendisine en fazla ağırlık veren erkeğe peşkeş çekiyor. Kızın bu erkeği isteyip istemediği, erkeğin ihtiyarlığı ve gençliği babaya vız geliyor. Bu şekilde satın alınan kadın gayet tabiidir ki bir köle vaziyetinde kalacak. Para kuvvetile alındığı için istenildiği gibi kullanılacak bir mahluk olmaktan kurtulamaz. Şehirlerde evde, köylerde ise hem evde hem tarlalarda çalışan kadın kendisi için değil, evlenmeden evvel babası ve evlendikten sonra da kocası için çalışır. Hatta işler erkeğin de çalışmasını icab ettirecek kadar çok ve sıkışık değilse kadınlar yalnız çalışır, erkekler evde, kahvelerde oturur keyfine bakar.

Yalnız Sovyetler Birliğinde proleter inkılâbı ve sosyalizm kuruluşu ile kadınların esareti kökünden kaldırılmıştır. Hele köydeki kollektifleşme sistemi kadının tam hürriyet ve serbestisine imkân vermiştir.

Görülüyor ki kadınların erkeklerin esiri olmaktan ve erkekler için çalışmaktan kurtulabilmeleri için; şahsi mülkiyet, kaidesine dayanan insanların insanlar üzerindeki hâkimiyetinin ortadan kaldırılması lâzımdır. Bu da ancak, içtimai bir inkılâpla ve en son işçi sınıfının inkılâbile mümkündür.

Kadınların kurtuluşu işçi sınıfının siyasî ve iktisadî kurtuluşuna bağlıdır.

Bir anda Türkiye işçi kadınlığına dokunalım : Türkiyede proletaryanın inkılâbile kadınlarda da fabrikalara girip çalışmaları başlamıştır. Babanın öldüğü, çalışamayacak bir hale geldiği, işsiz kaldığı zamanlarda ve çalışsa bile kazancının bütün aile efradını geçindirmeye yetişmediği vakitlerde analarla kızlar çalışmak ve ekmek parasını çıkarmak için didinmek mecburiyetindedir. Türkiyede kocası da çalıştığı halde çocuklarını açlıktan kurtarmak için çalışan kadınların sayısı onbinleri geçer. Patronlar kadınların bu zaruret ve ihtiyaçlarından istifade edebildiğine faydalanmanın yolunu bulmuşlardır. 7 - 8 yaşında kız çocukları da dahil olduğu halde, her yaştan kadınları çalıştırırlar. Bu işçi kadın ve kızların gündelikleri 10 - 15 kuruştan başlar. En fazla 60 - 90 kuruşa kadar çıkar. Kapitalistler daha ucuz çalışan kadınlarda daha çok tercih etmekle, umumiyetle iş ücretlerini de kırmakadırlar. Kadınların iş hayatına yeni atılmış bulunmaları ve mutlak bir sefaletten kurtulmak için her çeşit iş ve şartlara razı olmaları fabrikatörlara daha geniş istismar imkânları hazırlamaktadır. Hatta o kadar ki bu vaziyeti bilen patronlar ve onların yakınları uğraşıyorlar, iş verme bahanesile veyahut işten atmak tehdidile bu zavallı kadınların namuslarına tecavüz etmek şenaetinden bile çekinmezler.

Türkiye cumhuriyeti kanunlarının tanıdığı bu sözde müsavat niçin fabrikalarda iş sahasında tatbik edilmiyor ? Kadınlara aynı iş için daha az para veriliyor. İşçi kadınlara yaptıkları iş karşılığı olarak erkeklere verilen ücret verilmelidir. Kadınların yaradılışındaki hususiyetler göz önünde tutulmalıdır. Kadınlar çocuklarına bakmak, evişlerini yapmak ve dinlenebilmek için gece işlerinde çalıştırılmamalıdır. İş kanununda akşam saat sekizden sabah beşe kadar olan gece saatlerinda kadınlar ve 18 yaşına kadar olan gençlerin çalıştırılması yasak edilmelidir. İşçi kadınlara doğuracağı zaman çalışamadıkları için yol veriliyor. Sefalet içinde büsbütün mahv olmamak korkusile bu zavallı işçi kadınlar çocuklarını düşürmek mecburiyetinde kalıyorlar. Paraları da olmadığı için bu işi doktorla yapamıyorlar, kendi bildikleri usullere baş vuruyorlar ve bu yüzden de bir çok ölüm vakaları oluyor. Bütün bunlara iş kanunile bir nihayet verilmelidir. Kadınlara doğurmadan evvel altı hafta ve sonrada altı hafta tam yevmiye ile izin mecburiyetini koşan bir iş kanunu, işçi kadının bu derdine de kısmen olsun çare bulabilir. Emzikli kadınlara çocuklarına meme vermek için iş saatları içinde her üç saatte bir müsaade verilmelidir. Bütün fabrikalarda çocuklar için kreşler ve çocuk evleri açılmalıdır.

YENİ YOL VERGİSİ

Halk fırkası hükûmeti, son zamanlarda yeni yeni vergiler çıkarıyor. Yüzde iki ve vergisinden sonra şimdi de yol vergisi basımıza çıktı. Şimdiye kadar bu yol borcu, vusatlı olarak ancak yarı yarıya para ile tahsil edilebiliyordu. Vergiyi para ile veremeyenler yorlarda çalıştırılıyordu. Türkiyede kazançların daralması ve sefaletin çoğalması yüzünden geniş halk kütleleri artık yol parasını hiç veremez bir hale gelmişlerdi. Bunu gören halk fırkası hükûmeti, beden mükellefiyetini ortadan kaldırıp bu verginin doğrudan doğruya para ile ödemesi kaidesini kabul ediyor. Kazancına göre halka 4 lira ile 12 arasında vergi kesilmesi esasını koşuyor. Yani en zengin adam en fakir adamın verdiğinin üç misline verecek... Meğer Türkiye ne âlâ memleketmiş ! Zenginle fakir arasında hemen hemen fark yokmuş.... Günde 10 - 12 saat çalışarak 40 - 50 kuruş alan bir amele, bütün gün çalışıp senede ancak kendi geçimini bile temin edecek kadar mahsul alamayan bir köylü ile; günde binlerce lira kazanan ve orta halli bir ailenin bir senelik kazancını barlarda balolarda bir akşamlık eğlentide harcayan zenginler aşağı yukarı bir tutuluyor. Bilvasıta vergiler esasen halk kütlelerinin omuzuna yüklüdür. İnhisara tabi eşya için ve diğer çeşitli bilvasıta vergilerden başka her ekmek ve her paket sigara için alınan kuruşlar emekçi halkın kesesinden çıkıyor, onların boğazlarından kesiliyor.

Bütün vergiler servete ve kazanca göre artan bir şekilde tanzim edilmelidir. Aylık geliri 40 lira ve daha aşağı olanlardan hiç bir vergi kesilmemelidir, yol vergisi de bu nispetten başlamalıdır. Yol vergisinin asgarisi bir lira olmalıdır. Yolları zenginler eskitirle ve yolları zenginler kullanırlar. Onlar otomobillerile rahat gezebilmek için muntazam caddeler, tiesret eşyalarını sevk etmek için düzgün şoseler istiyorlar. Varsınlar yol paralarını onlar versinler. Yol vergisinin azami haddi tahdid edilmemeli ve ihtiyaç nispetinde zenginlere derece derece tarh edilmelidir. Aylık kazancı 200 ve daha fazla olanların karılarından, metreslerinden de yol parası alınmalı. Ayda kazancı 40 lira olan kadınlar bu yol vergisinden istisna edilmelidir. Artık halkın bu günkünden daha fazla vergi vermeye mecali kalmamıştır. Halkın sırtından çıkarılmak istenen bu post kaçıncı oluyor ?

Şimdi bir de çalışan kadınlardan yol vergisi almak istiyorlar. Zaten kazancı kendisini ve evdeki aciz ve hastalıklı çocuklarını ancak yarı açlık vaziyette bile geçindirmeye yetişmeyen

(ARKASI 2 İNCİ SAHİFE 2 İNCİ SÜTU.)

REPUBLIC OF TURKEY PRIME MINISTRY DIGITAL ARCHIVE

HALK, CUMHURİYET HALK PARTİSİNİ DİNLEMİYOR

Aşağıya iki mühim mektup dercediyoruz. Bunlardan birisi Samsun tütün amele cemiyeti nazmından bir okurumuzun cemiyetlerinin idare heyeti intihabı hakkında bilhassa Orak Çekiç için gönderdiği mektuptur.

Yoldaşımız diyor ki:

18 — 1 — 936 günü tütün amelesi cemiyetinin yeni idare heyeti intihabı yapıldı. İntihapta 600 dan fazla amele vardı. Yeni idare heyeti için iki namzet listesi hazırlanmıştı. Listelerden birisini Halk fırkası, ötekisini de ameleler ileri sürdüler. Seçimin sonunda işçilerin ileri sürdüğü liste ittifakla seçildi. Halk fırkasının namzet listesine ise, yalnız 4 kişi rey verdi. Bu dört kişiden birisi tanınmış provokatör Dramalı Tel'attır.

Seçime geçmeden evvel, Samsun Halk fırkası reisi ameleye iki saat süren bir nutuk verdi. Nutukta harbi umumiden sonra olan vaziyeti anlattıktan, son kurtuluş harekâtını tahlilden sonra bu hareketi idare eden ve ona önderlik eden Mustafa Kemâlin memleketi kurtardığından bahsetti ve daha bir sürü milliyetçi şövenist sözler sarfettikten sonra nutkunu şöyle bitirdi.:

((... İşte memleketi doşmanlardan kurtaran büyük adamın arkasından gitmek herkesin vazifesi ve burcudur. bu büyük adamın başkanlığında bulunduğu Halk fırkası da onun fırkasıdır. Onun fırkasının arkasından gitmeyenler, onun fırkasının istediklerini yapmayanlar ve bu büyük adamın arkasından gitmeyenler o adamın istediklerini yapmak istemiyorlar demektir. Onun arkasından gitmeyenler ve istediklerini yapmayanlarda tabii olarak, memleketin duşmanlarıdırı. Onun için, size, bütün amelelere Halk fırkasının göstediği namzetleri yani Atatürkün namzetlerini seçmesinizi teklif ederim)).

Bu nutuktan sonra da emeleler tarafından bir çok çıkışlar yapılmıştır. Söz alan işçiler senelerden beri olan vaziyetlerini anlattılar, kötüleşen bu durumlarına karşı amelenin şikâyetlerine Halk fırkasının hiç kulak asmadığını ve bir şey yapmadığını söylediler. Halk fırkası reisinin bütün hilelerine, tehtitlerine ve kuru vaitlarına hakmayarak amele hiç bir tesire kapılmadan istediği namzetlerini seçti. Hatta seçim sırasında Halk fırkası reisi şöyle bir harekette de bulunmuştur. O, belki böyle açıktan açığa halk fırkası namzetleri aleyhine rey vermekten çekinirler diye' ameleye sorıyor:

— Gösterdiğimiz namzetlerin seçilmesini kim istemiyor?

Bütün eller ayni metanet ve cesaretle yukarı kalkıyor.

— Kim bunların seçilmesini istiyor? deyince de titrek 4 el havaya uzanıyor. Halk fırkası reisi listedeki bazı namzetler için de:

— Siz .... seçiyorsunuz ama onun ne olduğunu biliyor musunuz? diyor. Yani komunist olduğunu demek istiyor. Ameleler hep bir den gür bir sesle:,

— Tabii, tabii biliyoruz, biz onu seçmek istiyoruz diye bağırıştılar. Yeni idare heyeti 15 azı ve 15 yedekten müteşekkildir. 3 kişilik birde kontrol komisyonu seçmiştir. İntihabın sonunda hep birden ((yaşasın ameleler)) diye bağırıştır ve temsilât yaparak grup grup [illegible] ... kazasından bildiriliyor; okurumuz diyor ki:

((Halk fırkası her tarafta inkılâp ve istiklâl mevzuları etrafında konferanslar tertip ediyor. Her kazaya hatipler gönderiliyor. Buraya da bir hatip gönderildi. Hatıp fırka merkezince elime verilen kâğıdı okudu. Mevzu pek sathi, gazete edebiyatı nevindedir. Hatıp te aldıkça yavandı. Dinleyici toplamak çok güç oldu. Memurlar sevk olundu. Mahalle bekçileri kahvelerden adam topladılar. Celenler yüz kişiyi geçmedi. Konferansın sonra kâtibi umumiliğe bir telgraf çekildi, beş yüzü müteceviz? halk huzurunda verilen konfransın fevkalade alaka uyandırdığı bildirildi. Halbuki zorla getirilenler kızgın olmasalar mükemmel uyku çekeceklerdi)).

Yukarıya koyduğumuz bu iki mektup bize gösteriyor ki, Türkiye halkı, cümhuriyet halk partisinin sözünü tutmıyor, onu dinlemiyor. Senelerden beri elinde bulundurduğu hakimiyeti yalnız bir avuç şehir ve köy zengininin menfaatını korumak için bir alet yapan Halk fırkasının siyasası geniş halk kitlelerine açlık ve sefaletten başka birşey vermemiştir. Şehirde işçileri açlık yavmiyesile günde 12 saat çalıştırmırak çok sıkı bir soygun altında inleten patronların tazyık ve istismarını kanunlaştıran, köylerde büyük çiflik sahiplerinin, derebeylerin ve tefecilerin fakir ve orta halli köylüler üzerindeki zulüm ve ezgisini yaptığı kanunlar, memurları ve resmi devlet müessiseleri maşletile arttıran ve şiddetlendiren Halk fırkası emekçi halka ne verdi ki ondan kendisine müzaheret ve tevecüh bekliyor. Halk boş laflara artık aldoydö. O, gideceği yolu biliyor, Halkın yolu Halk fırkasına karşı mücadele yoludur. Bu savaşta onun öz önderi Türkiye Komunist Partisidir.

TÜRKİYE EMEKÇİ KADINLIĞI NE İSTİYOR?

(BAŞ MEKALENİN DEVAMI)

bu kadınlardan dört lira yol parası almak onları büsbütün sefalet ateşine yakmak demektir. Kanunun almak istediği yol vergisi işçi kadınlardan en fazla kazananlarının bile bir haftalık kazancı demektir. Zengilerin kadınları salonlarda ipekli elbiseler içinde zevk ve sefahet alemlerinde eğlenirlerken, evdeki hasta çocuğuna sade suya bir çorba parası çıkarabilmek için kışta kıyamette, yağmurda ve çamurda yalın ayak ve yahut en fazla yırtık pabuçlarla fabrikalara, depolara giden kadınlardan yol vergisi alınmaz. Yolları onlar eskitmiyor, bu biçarteri sefalet kaynakları olan fabrikalara sürükleyen bu yollar eskitiyor.

İşçi kadınlar! her türlü iktisadî ve siyasî istekleriniz için Komunist partisinin bayrağı altında ve erkek emekçi arkadaşlarınızla omuz omuza mücadele edin!

YİNE ORAK ÇEKİÇİ SEVENLER GURUPLARI.

Gazetemizin 7 birinci kanun 935 nüshasında Orak Çekiçi sevenler gruplarının ehemmiyeti üzerine bütün fırka teşkilâtlarının nazarı dikkatini çekmiş ve gazetemizin kollektif teşkilâtçı rolünün tahakkuku için nasıl çalışmak lâzımgeldiğini belirtmiştik. Şimdiye kadar geçen zaman zarfında bazı yerlerdeki fırka teşkilâtlarının bu işi ehemmiyetle benimseyerek işe giriştiklerini ve bu sahada müspet neticeler aldıklarını görüyoruz. Fakat bazı yerler maalesef bu sahada hemen hemen hiç bir şey yapmamışlardır. Orak çekiçte yazılan şeyler, yalnız zevk ve lezzetle okuyup geçilecek yazılar değildir. Fırka teşkilâtları, Orak çekiçin her yazısında yazının dokunduğu sahada nasıl çalışılması lâzımgeldiğini ve o sahada ne gibi şiarlarla kütleyi harekete geçirmek icab ettiğini bulabilirler. Orada yazılan yazılar vesilesile çıkarılan bütün hükümler ve atılan şiarlar fırkalılar ve parti teşkilâtları için birer direktif mahiyetindedir. Onun için Orak çekiçte çıkan he yazı üzerinde bütün fırkalılar durmalı, düşünmeli ve kendi muhitinde bunlardan istifade etmenin yollarını aramalı ve bunları hayata geçirmelidir. Aksi takdirde Orak Çekiç alelade bir hevadis gazetesi menzilesine düşürülür. Halbuki Orak Çekiç bir mücadele organıdır. Türkiye işçi ve emekçi köylülüğün kurtuluş savaşında kütlelere yol gösteren, idarecilik eden mahalli parti teşkilâtlarının sadık ve fedakâr bir arkadaşıdır. İşte fırkalılar ve parti teşkilâtları; muhitlerindeki günlük meseleler etrafında bir hareket uyandırabilmek umumî siyasî ve parti meselelerinin geniş emekçi halk kütleleri arasında derin bir akkis bulabilmesini temin etmek için bu Orak Çekiçi sevenler gruplarını kurmalıdırlar. Bu ihmal edilemez. Orak Çekiçi sevenler guru, ı partiyi kütleye ve kütleyi partiye bağlayacak en mühim amillerden birisidir. Bu guruplar Orak Çekici ve dolayısile fırka fikriyatını kütlelere mal edebilecektir. Bu guruplar doğrudan doğruya kütleyi parti merkez komitesile bağlayacaktır. Yine ancak bu guruplardır ki Orak Çekici; kütleye bütün yaklaştıracak ve kütlelerin ihtiyaçlarını yakından takib edebilecek bir duruma sokacaktır. Orak Çekici kütlelere sevdirecek ve öz malı olarak kendine çok yakın his ettirecektir. Bu işi yapamayan parti teşkilâtları ve fırkalılar iyi çalışmıyorlar demektir. Leninin Parti gazetesi kollektif teşkilâtçı ve propagandisttir diye fırka gazetesinin mühim rolünu canlandıran çok değerli sözünü unutuyorlar demektir.

Tekrar ediyorum: her partili komunist çalıştığı yerde, oturduğu yerde gördüğü arkadaşları arasında Orak Çekici sevenler gruplarını kurmaya mecburdur. Bu guruplara muzir unsurların girmesine mani olmak için azami dikkat ve uyanıklık şarttır. Bu guruplar partisiz tepekçiler olduğu için polis ajanlarının, sınıf hainlerinin parti aleyhtarlarının sokulması için müsaid bir kapı olmamalıdır. Zaten bu gibi unsurlar şimdiden Orak Çekicin etrafında pusu kurmuş bir vaziyettedirler, fırsat bekliyorlar.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR VAKFI DİJİTAL ARŞİVİ

6

EMEKÇİ KÖYLÜLER AĞIR VERGİLER ALTINDA YIKILIYOR.

KÖYLÜ HASANIN BİR YILLIK ALIN TERİ 145 LİRA, TOPLANAN ERAZİ VERGİSİ BORÇLARI İSE 125 LİRA.

Kemalistlerin, gerek doğrudan doğruya ve gerekse dolayısile vergi siyasaları amele sınıfının, emekçi köylü yığınlarının, küçük esnafın, küçük memurların yıkımınadır.

Türkiyede öyle köyler vardır ki çorbasına bir az ağız tadı verecek kadar tuz koyamayan yoksullarla doludur. Kilosu 14 paradan japonyaya tuz ihrac edilirken köylü bu tuzun kilosunu, yerine ve semtine göre 5 — 10 kuruşa alıyor. Bir tek kibrit çöpünü dörde bölüp yakan köylüler vardır. Şekerin yüzünü rüyalarında bile göremeyenler çoktur. Petrol o da fakir köylüler için nemenem şeydir?

Halk partisi hükûmeti, amele sınıfını ve geniş emekçi köylü kütlelerini ezen vergi siyasetini maskelemek kasdile en kaba yalanları söylemekten çekinmiyor. Başbakan İsmet İnönü ((dünyada vergilerin en hafif olduğu yer Türkiyedir. Türkiye köylüsü kadar az vergi veren yoktur dünyada)) dedi. Acaba öylemi? Bu kadar açık bir palavra çuvala sığarmı! Evet halk partisi hükûmeti zenginlerden, fabrikatörlerden bankalardan, büyük toprak sahiplerinden, binlerce dönümlük çiflikleri olanlardan servetlerine göre hiç denecek kadar az bir vergi alıyor. Fakat buna karşılık emekçilere onların son damla kanını da sızdıracak kadar ağır vergiler yükliyor. Halk partisi hükûmetinin vergi siyaseti emekçi halkın kötülüğüne olduğunu gösterecek misal mi istiyorsunuz, işte size çok canlı bir örnek! Hem öyle bir örnek ki Türkiyenin her köşesinde her gün yüzlercesine raslarsınız. İzmirde Bucadan yazılıyor, gazetemize bir okurumuz tarafından bildiriliyor. ((Bucada mübadil köylü Hasan bu yıl elindeki tütününü satışa çıkaracağı sırada, tahsildarlar geldiler. Hasanın erazi vergisinden toplanmış borçlarını tahsil etmek için, mahsulüne hemen haciz koydular. Tütünlerini piyasaya çıkarıyorlar. Tütünler 145 lira tuttu. Hasanın birikmiş toprak vergisi borçları ise 125 liradır. Hasanın başında dört can bir külfet vardır. Hasan ziraattan vazgeçmek zorunda kaldı. Köylü tarlasını bıraktı, iş aramaya çıktı. Şimdi şehirde işsiz sürünüyor.)) —

İşte halk partisi hükûmetinin vergi siyasası: onun vergi siyasası fakir köylünün daha sür'atle dağılmasını hazırlandırıyor. Fakir köylüyü daha fazla tefeciye tüccara kul köle ediyor. Onu daha fazla [illegible] köy ağalarının esareti altına sokuyor.

Fakir köylü bu kadar ağır vergileri veremez. Fakir ve emekçi köylüler gırtlaklarına kadar borç içindedirler. Tefeciye borç, tüccara borç hükûmete borç, bankaya borç, borç borç..

[illegible] pazar köyünden Orak Çekicin bir okuru [illegible] yazıyor: Hükûmetin [illegible] bundan iki sene evvel köylünün borçları için [illegible] yaptığı yüzde yetmiş tecil, pazar köyünde [illegible] nız zengin mal sahiplerine yaramıştır. Fakir [illegible] köylüler [illegible] bir [illegible]

PROVOKATORLARLA SAVAŞIM ARKASINI KESMEYELİM.

Umumi neşriyat fealiyetimizin son zamanlarda artması ve neşriyatın geniş kütlelerde yer bulması fırka aleyhdarlarının hasedlerini uyandırmıştır. Fırkanın bu muvaffakiyetli fealiyetini çekemeyen bu bozguncu unsurlar fırka aleyhine fealiyete kalkıştılar. Hele provokatorlar ve polis ajanları, aç kurdlar gibi saldırmaya başladılar. Partililerimizin konspirasyona riayet ederek çalışmaları ve fırka meselelerinde uyanıklık göstermeleri yüzünden polise jurnal edecek bir iş ucu ele geçirmekte güçlük çeken bu namussuz adamlar, Orak Çekicin yayılmasile gazetemizin nereden ve nasıl geldiği hakkında bazı malûmat elde etmek için her çeşit yollara baş vuruyorlar. Onun için biz bir taraftan provokatorlarla mücadele ederken diğer taraftan hiç bir provokasyona imkân vermemek hususunda azami uyanıklık göstermeliyiz. G a z e t e y i ş ü p h e l i a d a m l a r a v e r m e y i n i z! provokatorlarla mücadele bizim en mühim vazifelerimizden biridir. Provokatorları, oturdukları, çalıştıkları yerlerde demaske etmek, onları bütün kütleye tanıtmak bulundukları fabrika ve depolarda çalışamaz ve mahallelerinde oturamaz bir hale getirmek; bütün bunlar fırkamızın etrafını bu muzir mikroplardan temizlemek için takip etmek zaruretinde bulunduğumuz bir yoldur. Bu yolun takibi zarureti kat'idir. Geniş işçi kütlelerini bu yolda yürütmeye ve mücadeleye sevk etmek, provokatorlarla mücadeleyi fırka safları dışına çıkararak kütlelere mal etmek hiç bir zaman ihmal edemeyeceğimiz günlük işlerimizden birisidir. Hiç bir komunist bunu bir an için bile olsa gözünden kaçıramaz. Umumî fealiyet esnasında azami derecede konspirasyona riayet etmeyi de en mühim parti vazifelerinde saymak lâzımdır.

Evvelce neşrettiğimiz kara listenin kapanmadığını söylemiştik. Bu namussuz ve alçaklar gürühundan iki kişiyi daha açığa vuruyoruz:

65 — A S I M. şoför muavinidir. İstanbulda 1932 ağustos tevkifatını yaptıran.

66 — H A M İ D, (HÜSEYİN AVNİ) güzel sanatlar akademisi eski talebesinden.

İSTANBUL ÇİMENTO FABRİKALARI HASTALIK VE PİSLİK YUVASIDIR.

Ecnebi sermaye elinde trostlaşmış bir halde bulunan İstanbul çimento fabrikalarında çalışma şartları çok ağır ve ceza sistemleri de çok yıkıcıdır. Meselâ Kartal çimento fabrikasında işbaşı saatından 3 — 5 dakika gecikan işçi ilk defası için üç gün işsiz bırakılır, ikinci defasında üç yevmiyesi kesilir, üçüncü defasında da büsbütün işten atılır. İşçinin yapacağı en ufak bir hata işten atılması için çok bile. Fabrika her hangi bir sebeble çalışamaz bir hale geldimi — ki bu bazen aylarla sürer — idare fabrikadaki makine işçilerinden fabrikada hiç bir hakkı olmadığına dair imza alır. Fabrikanın ne lokantası nede yıkanacak yerleri vardır. Amele eli yüzü toz içinde yemeğini yer ve akşam evine böyle gider. Fabrika doktoruna muayene olabilmek ve rapor alabilmek için amelenin en aşağı yüzü yüzü kan revan içinde kalmalı.

Çimento fabrikalarında çalışan işçiler, bilhassa maden kısmında çalışanlar yuttukları tozlar dolayısile sık sık hasta olurlar. Yutulan bu tozlar midede bir nevi taş topluyor ki bu da ince ve masraflı ameliyatlara ihtiyac gösteriyor. Böyle amele hayatının zehirlendiği müessiselerde sıhhî şeraite azami derece dikkat etmek icab eder. Buraların mükemmel banyo daireleri, lokantaları olmak lâzımgelir. Fabrikatorlar tarafından ameleye, iş dolayısile maruz kaldıkları hastalıkları önlemek için, süt ve yağ gibi panzehirler verilmelidir. Halbuki Türkiye işçisini bir müstemlike işçisi gibi soyan bu çorbacılar ameleye içecek iyi su bile vermezler. Bakırköydeki çimento fabrikasında daha bir kaç gün evveline kadar çamurlu pis bir su içiriliyordu. Tamirhane kısmında çalışan işçiler ve mühendisler kendi aralarında para kuruş vermek suretile iyi su getirtiyorlardı. Bu haksızlığa artık tahammül edemeyen işçiler idareye dayattılar ve onu, işçiye iyi su vermeye mecbur ettiler. Bu işçiler, savaşları sayesinde patronların hisabına şimdi iyi su içebiliyorlar. Bu ufak hareket gösteriyor ki işçiler diğer isteklerinin kabulü için de dayatırlarsa onlarda da muvaffak olurlar.

tecil edilen borcun yüzde otuzunu değil yüzde birini bile veremediler. İki yıldır tecil edilen borçlarını yüzde otuzunu ödeyemeyen köylülere şimdi borcun tamamını ödemek için dayatılıyor. Tahsildarlar ortalığı kasıp kavuruyor, haciz memurları evleri alıak hallak ediyor. Bu halk yalnız bizim köyümüzün değil bütün Samsun köylülerinin [illegible] bir meselesi olmuştur.

Fakir köylüler bu borçları ödeyemezler. Köylüler borçlarının tecilini değil affedilmesini istiyorlar. Fakir ve emekçi köylülerden doğrudan doğruya alınan öşür, sayım, vesaire vergiler asgariye indirilmelidir. Burada bir incelikle [illegible] yapamamış bir köylüden, kendisinin [illegible] bulunmayanlardan [illegible] hiç bir vergi talep edilmemeli. Vasıtalı vergiler, [illegible] kütlelerinin üzerinden kaldırılıp [illegible] ve büyük arazi sahiplerine müterakki vergiler şeklinde yükletilmelidir. Fakir ve orta halli köylülere ziraat bankası doğrudan doğruya ve ucuz krediler açmalı ve bunu uzun vadelerle yapmalıdır. Fakir ve orta köylülerin tarlasına çift hayvanlarına ve kullandığı [illegible] borcuna karşı haciz konulamaz, [illegible] edilemez. hatta bu borç vergi borcu bile olsa!

Türkiyenin emekçi köylüleri! [illegible]

İnkılâpçı ve emekçi münevverler! Sizin kurtuluşunuz amele sınıfının kurtuluşuna bağlıdır!

RAKAMLARIN GERÇEK DİLİ

AŞAĞIDA GÖSTERİLEN RAKAMLAR, S. S. C. B. HALK İKTİSADİYATININ 1936 PLANINDAN ALINMIŞTIR. YALNIZ KURU RAKAMLARLA KALMAMAK İÇİN, BU RAKAMLARLA SIKI SIKIYA BAĞLI OLAN STEHANOV HAREKETİNDEN DE YİNE AZCIK BAHSEDELİM:

Stehanov hareketi S. S. C. B. indeki halk kütlelerinin muazzam bir hareketidir. Bu hareketin geniş halk kütleleri içinden çıkması, muvaffakiyeti ve bütün halk iktisadiyatı şubelerine yayılması için sağlam ve kuvvetli bir garantidir. Stehanov hareketi; Sovyetler birliğinde kat'i ve nehai zaferile, sanayileşmenin galebesile, köy iktisadiyatımın kollektifleştirilmesile, yeni tekniği kavrayan kadromun büyümesile, emekçi kütlelerin yaşama şartlarının iyileşmesi ve hayatlarının neş'eli olması ile doğdu. Bu hareketin doğmasına amil olan sebeplerden birisi de, Sovyetler birliği amelelerinin, kapitalist memleketlerde olduğu gibi patronlar ve soyguncular hesabına değil, kendileri için çalışmalarıdır. Stehanov hareketinin doğması için büyük sanayiin kurulması, köy iktisadiyatının kollektifleştirilmesi, emek münasebetlerinin ta köküntden değişmesi lâzımdı. Bunun için, emeğin kapitalizm esaretinden kurtulması; emeğin şeref şan ve kahramanlık haline girmesi gerekti.

Kapitalist ülkelerde, Stehanov hareketine benzer hiç bir şey yoktur ve olamaz. Burjuvazinin hâkim olduğu ülkelerde O, doğamaz. Çünkü oralarda emeğin verimliliğinin artması demek, ister istemez amelenin durumunun kötüleşmesini intaç eder: iş ücretleri azalır, işsizlik artar. Stehanov hareketi ancak, sosyalizm kuruluşunda mümkindir. İşte Sovyetler Birliğindeki şartlar dır ki bu hareketi doğurdu: emeğin verimliliği arttı, iş ücretleri çoğaldı, işçilerin maddi ve kültürel durumu iyileşti, amelenin sayısı fazlalaştı, istihsal cebhesi genişledi, zaten ölmüş olan işsizlik abediyen toprağa gömüldü ve hayat tatlılaştı neş'eli oldu.

Stehanov hareketi, kendisinde gelecek komunist cemiyetinin tohumlarını taşır. ((Stehanov hareketi, sosyalizmden komunizme geçme şartlarını hazırlıyor)). ((Stehanov hareketine, kadın ve erkek amelelerin bayağı ve günlük bir hareketi deye bakılmaz. Stehanov hareketi, erkek ve kadın amelelerin öyle bir hareketidir ki, sosyalist kuruluşumuzun tarihine onun en şanlı sahifelerinden biri olarak geçer.)) (Stalin.)

Stehanov hareketi, emeğin verimliliğinin en yüksek derecesini yaratır. Emeğin verimliliği ise, onda sonunda komunist cemiyetini kurmak için en kat'i elzamdır. Stehanov hareketinin içinde derin bir ikiliğinlik yatar. O, eski teknik normaları, eski istihsal planlarını parçalar. Bu suretle de, eski görüşleri ve istihsal bilmiğilerini her türlü mukavemetlerinin ve geri kalmalarını yıkar. O, bu emeğin ile kafa arasındaki teması kaldırır. Stehanovlar, geçmişi temelinde ilk ürettikleridir.

İkinci beş yıllık planın bitmesinde dört senede bitmesi imkânlarını bulduğuna göre yeni tip insanlar, bu farkı ve farkına bel-

çevirdiler, bu milyonlarca kütleler 1936 senesi için ne harikalar yaratacaklarını aşağıdaki rakamlarla görüyoruz:

Kapitalist memleketlerde, ağır sanayi sahasında yalnız harp sanayiinde bir ilerleme ve diğer şubelerde büyük bir durgunluk varken Sovyetler Birliği ağır sanayi komesariğine bağlı işletmelerin 1936 senesi istihsalatı 31 milyar 300 milyon ruble olacaktır. On yıl evvel Sovyetler Birliği, elektrik sanayiinde onbirinci idi. 1935 te üçüncü oldu. 1936 da ise 32 milyar kilovat saat elektrik istihsal edecektir. Taş kömürü istihsalatında, on yıl evvel onuncu idi, 935 te dördüncü oldu, 1936 da 135 milyon ton kömür istihsal edecektir. Demir istihsalatında, on yıl evvel yedinci idi 935 te ikinci geldi, 936 da 14,5 milyon ton demir 16 milyon ton çelik, 12 milyon 200 bin ton demir çubuk ve levha çıkaracaktır. On yıl evvel hiç traktor yapılmıyordu, 935 te traktör istihsalinde Sovyetler birinciliği aldı, 936 da 154 300 traktör yapacaktır. On yıl evvel kamyon istihsalinde on birinci idi, 935 te ikinci oldu. 936 da 161 500 çıkaracaktır.

Petrol istihsalatı 936 senesinde 30 milyon ton varacaktır. 1900 tane büyük kuvvetli lokomotif yapılacaktır. 90 bin yük vagonu inşa edilecek. Demir yollarında vasati olarak günde 78 bin vagon yüklettilecektir. Demir yollarının uzunluğu 84 900 kilometreye çıkacak, bunun 1619 kilometresi elektrikle işleyecektir. Hava yollarının uzunluğu 54 bin kilometre olacaktır. Kamyon ve otomobil parkı mevcudu 314 bine çıkacak.

Bu yıl 61 bin tane kombeyn makineleri yapılacaktır. Bu makineler kendi kendine hem biçer hem bağlar hem de harman eder devasa makineleridir. Bu makineler amerikan tekniğinin evladı olduğu halde orada bile kullanılmıyor, bunlar için bütün dunyada yegane müsait saha büyük sosyalist işletmeleridir.

Kapitalizmin içinde kıvrandığı buhranlar neticesinde geniş emekçi kütlelerin satın alma kabiliyetleri çok düşmüştür. Bir çok istihlak eşyası istihsal eden müessiseler istihsalatın durdurmuş veya daraltmış vaziyettedirler. Halbuki sosyalist ülkede bu istihsal cebhesi de alabildiğine genişlemektedir ve bu genişleyiş bize Sovyetler halkının ihtiyaç ve istihlâk kabiliyetlerinin arttığını, maddi durumlarının günden güne mükemmelleştiğini gösteriyor:

936 da Hafif sanayiie 12 milyar 398 milyon ruble konulmuştur. 3 milyar 215 milyon metre pamuklu dokuma, 326 milyon metre ketenli dokuma istihsal edilecek, ipekli kumaşlar üçte bir artacak yünlü kumaşlar da şimdiye kadar görülmemiş dereceye çıkacaktır.

936 da zirraat istihsali artış bakımından ilk defa olarak sanayii geçiyor. Bu artış, geçen yılın artış miktarından bir misli fazladır. Hububat rekoltesi 1 milyar 50 milyon kental olacaktır. Pamuk rekoltesi 935 te 17 milyon kentalken bu yıl 19 milyon kental olacaktır. Zirattteki bu artış ekilen arazinin çoğalmasından ziyade ziraatte makineleştirilmesi ve kimyevi gübrelerin kullanılmasın dolayısıdır. Çoğumdeki sene hayvan mevcudu 17 milyon, ağır hayvanları da 54 milyon 100 bin baş olacaktır.

Kapitalist memleketlerde işsizlik ve açlık geniş kütleleri kasıp kavururken, hale faşizm emekçi halka müthiş yükler yüklemekte yedirirken Sovyetlerde bu itibar göre bu yılının umumi istihsalat hacmi 26 — 27 senelerinin sabit fiyatlarına göre, 11 milyar 860 milyon rubledir. Şeker sanayii 25 milyon kentallik istihsalatile dünyada birinci olacaktır. Halbuki üç sene evvel altıncı idi. Mahalli müessiselerden sarfı nazar sırf devlet mezbahalarında 650000 ton et çıkacaktır. Bu, dört sene evvelki miktarın iki misliidir. 170000 ton sucuk imal edilecek. Yalnız Moskovada günde 47000 kilo Sosid (bir nevi: acı sucuk) satılıyor. Sovyetler birliği gıda sanayii komseri yoldaş Mikoyanın dediği gibi alman sosidleri artık Sovyet tabiyetine geçtiler. Daha 928 senesinde hiç süt hulasası yapılmazken bu yıl 25 milyon 400 bin kutu istihsal edilecek. Ögümüzdeki senede 1 milyar kutu konserve istihsal edilecektir. Balık istihsalı 1 milyon 214 bin tona çıkacaktır.

Alman faşizminin halk aleyhdarı siyasati yüzünden almanyada yiyecek şeyler vesikaya bağlanırken, tersiyağı dükkânlarda raslanamaz bir cevher mahiyetini almişken Sovyetler birliğinda sırf emekçi halkın yemesi için 935 te istihsal edilen 154 bin ton tereyağına mukabil 36 da 193 bin ton çıkarılacaktır. 935 te 207 bin ton süt istihsaline karşı 936 da 284 bin ton istihsal edilecektir. Kapitalist ülkelerde istihsal hiç bir zaman kütlelerin ihtiyaçları düşünülerek ve bu ihtiyaçların tatmini maksadile yapılmaz istihsalde çalıştırılan işçilerin ve müstehlik kütlelerin zararına, kâr için yapılır. Onun içindir ki bütün kapitalist ülkelerde geniş kütleler yarı aç vaziyetindeyken fiyatları yüksek tutmak için bir çok istihsal maddeleri yakılır ve denize atılırlar. Halbuki Sovyetler ilinde istihsal, halk kütlelerinin ihtiyaçlarını gidermek, onların maddi ve manevi seviyelerini yükseltmek ve onları bolluğa kavuşturmak içindir.

OKURLARIMIZLA BAŞ BAŞA

Bize mektup gönderen şefik yoldaş bildirdiğin şeyleri bundan bir evvelki sayımızda okumuş olacaksın.

İki tütüncü okurumuz: ayrı ayrı bildirdiğiniz şeylerin bir çoğu zaten şimdiye kadar elen sayılarımızda yazılmıştı. Bize daha canlı vakıalar yazın. Umumi şeyleri yazmaya gazetimizin hacmi müsaid değildir.

O. Ç. yazı komitesi

Emekçi halka siyasal serbestlik!

Türkiyede de serbest Komunist partisi!